

TÜRKİYE VE MERSİN İŞGÜCÜ PİYASASI

04.02.2018

Dr. Ebru Arıcıoğlu

Mersin Ticaret ve Sanayi Odası

ÇERÇEVE

- Dünyada ve Türkiye'de Ekonomi
- Türkiye'de ve Mersin'de Suriyeliler
- Sonuç

DÜNDEM, BUGÜNE; NEREDEYİZ?

o Dünya

- Amerikan ekonomisi 2018'de %2.9 büyüdü. Bu büyüme oranında mali teşviklerin ve gevşek para politikalarının etkisi var. İşsizlik oranı son 50 yılın en düşük seviyesinde.
- Avrupa Birliği'nin Euro Bölgesi'nde ise büyüme oranı %1.9 olarak gerçekleşti. Avrupa Birliği'nde Brexit belirsizliği devam ediyor. İngiltere'nin çıkış tarihi 29 Mart 2019 ama AB ile İngiltere henüz anlaşmaya varamadı.
- Çin ekonomisi 2018'de %6.5 büyüdü. Bu büyüme büyük ölçüde güçlü talep tarafından desteklendi ama sanayi üretimi ve ihracat artışı yavaşlamaya başladı.
- Venezüella'da 2017'de enflasyon oranı %1.37 milyon ve ekonomi % 5 küçüldü. İhracatının %96'sı petrolden oluşurken, ithalatı ise tarım ve sanayi ürünlerinden oluşuyor.

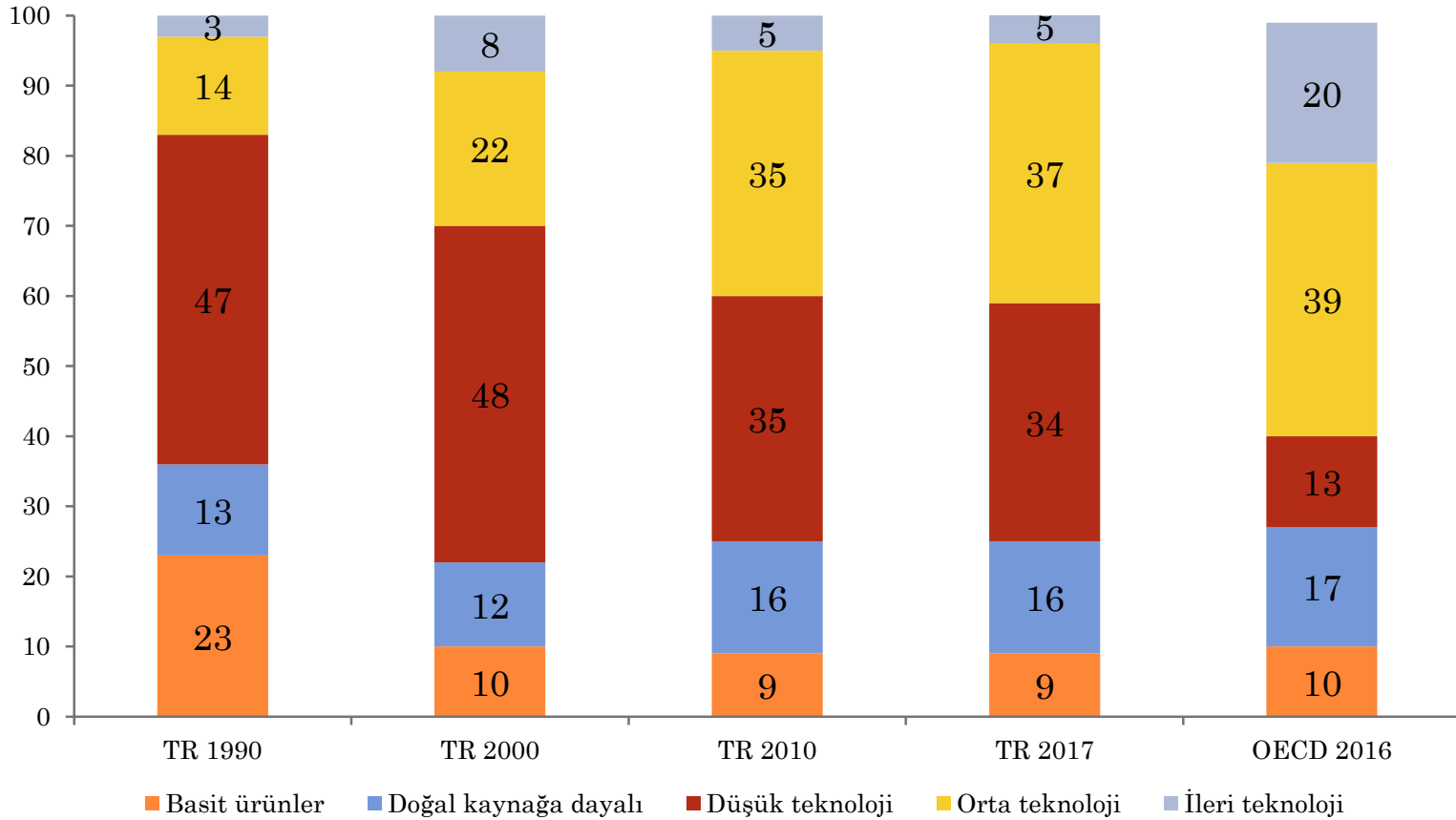
○ Türkiye

- yavaşlıyor: Orta gelir tuzağı?
- YEP program 2018'de büyüme oranını %3.8 Dünya Bankası ise %3.5 olarak tahmin etmektedir.
- Brexit, Türkiye'nin AB ile ilişkilerinde yeni bir arayışa neden oluyor, çünkü İngiltere Türkiye'nin önemli bir ticaret partneri
- OECD ve IMF gibi kurumlar raporlarında Türkiye'de işgücünün beceri eksikliği bulunduğunu vurgulamaktadır.
- İşgücünün nitelikleri ile piyasanın, sanayinin aradığı beceriler, nitelikler arasında farklılıklar bulunmaktadır.
- Katma değeri yüksek mal üretimine geçmek gerekiyor

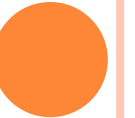
DÜNYADA REKABET GÜCÜ ANCAK İLERİ TEKNOLOJİLİ ÜRÜNLER ARACILIĞI İLE ELDE EDİLİR HALE GELDİ

Türkiye ve OECD için ihraç edilen malların teknoloji dağılımı

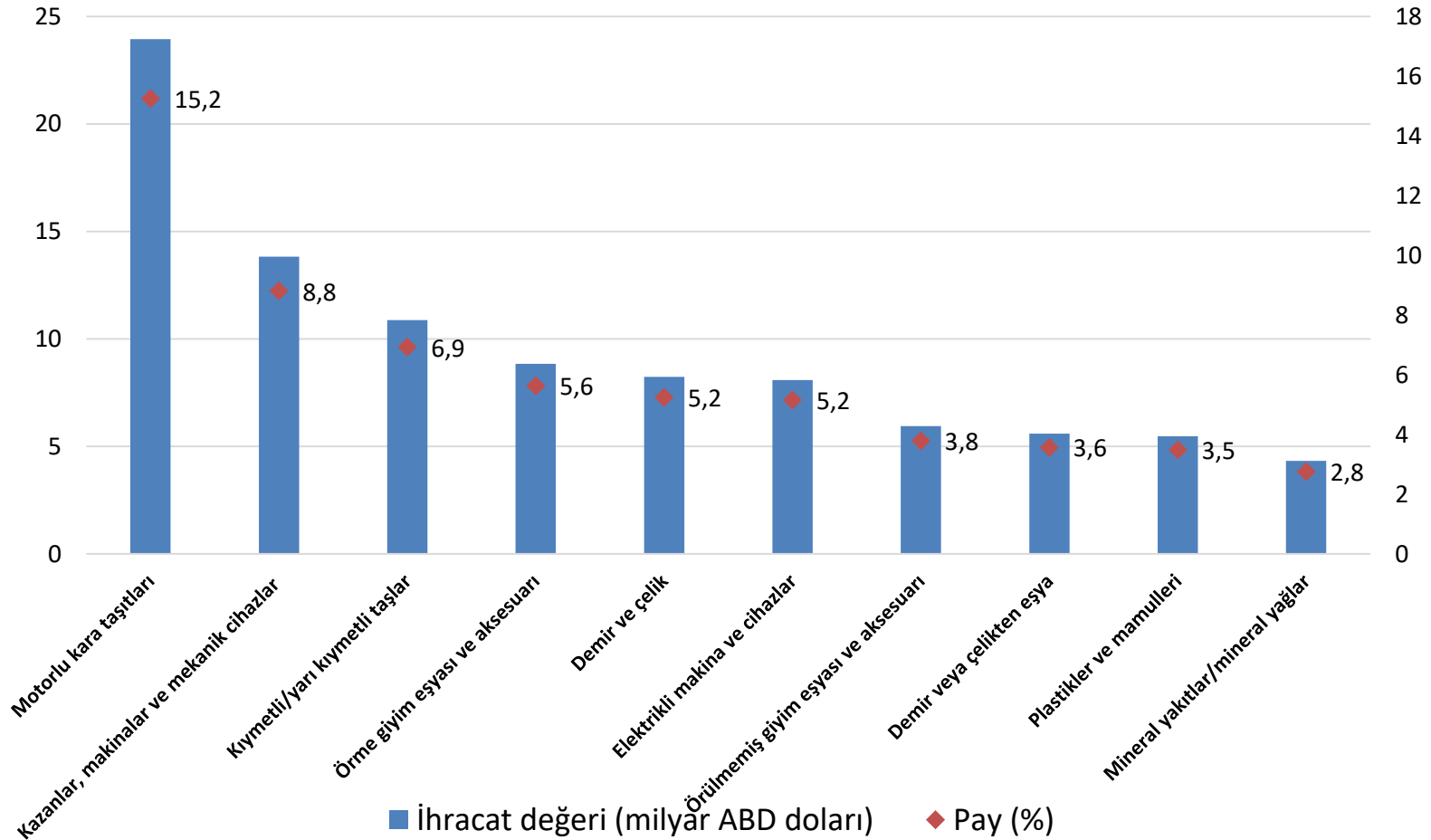

TÜRKİYE'DEKİ DEĞİŞİM

İşgücü Piyasası

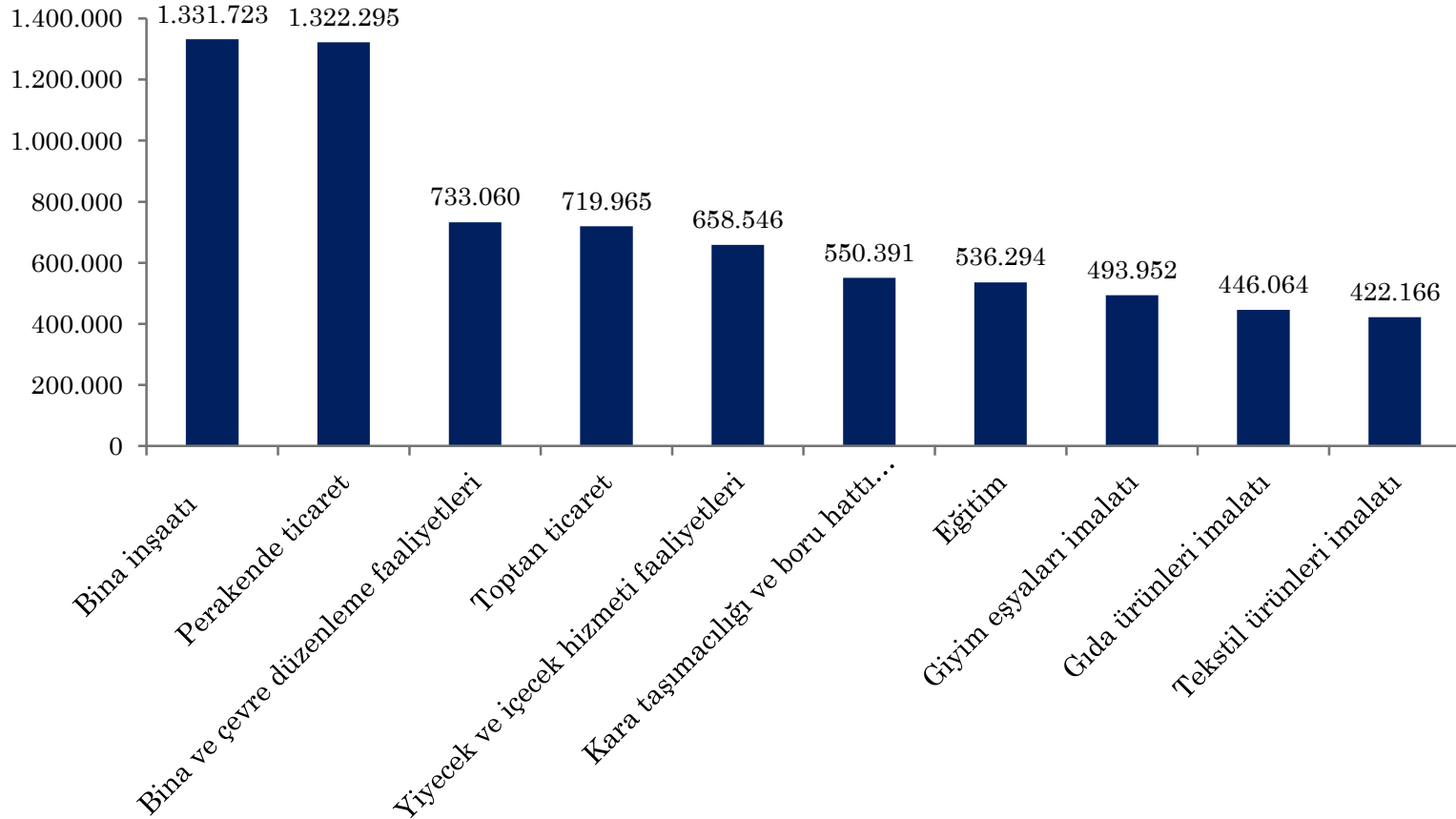

TÜRKİYE'NİN İHRACATINDA EN FAZLA PAY OTOMOTİV SEKTÖRÜNE AİT

TÜRKİYE'DE EN FAZLA İSTİHDAMI BİNA İNŞAATI SEKTÖRÜ SAĞLIYOR

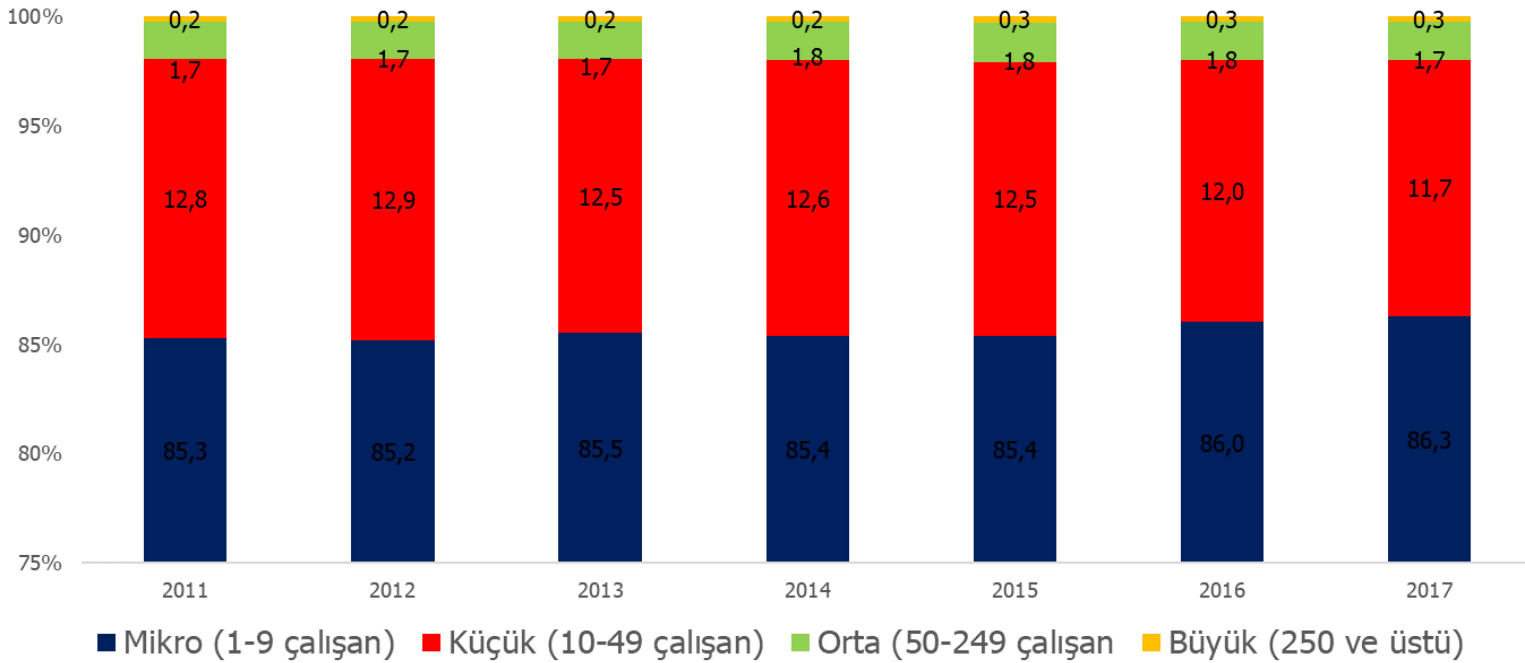
En Fazla İstihdam Sağlayan İlk 10 Sektör, 2017

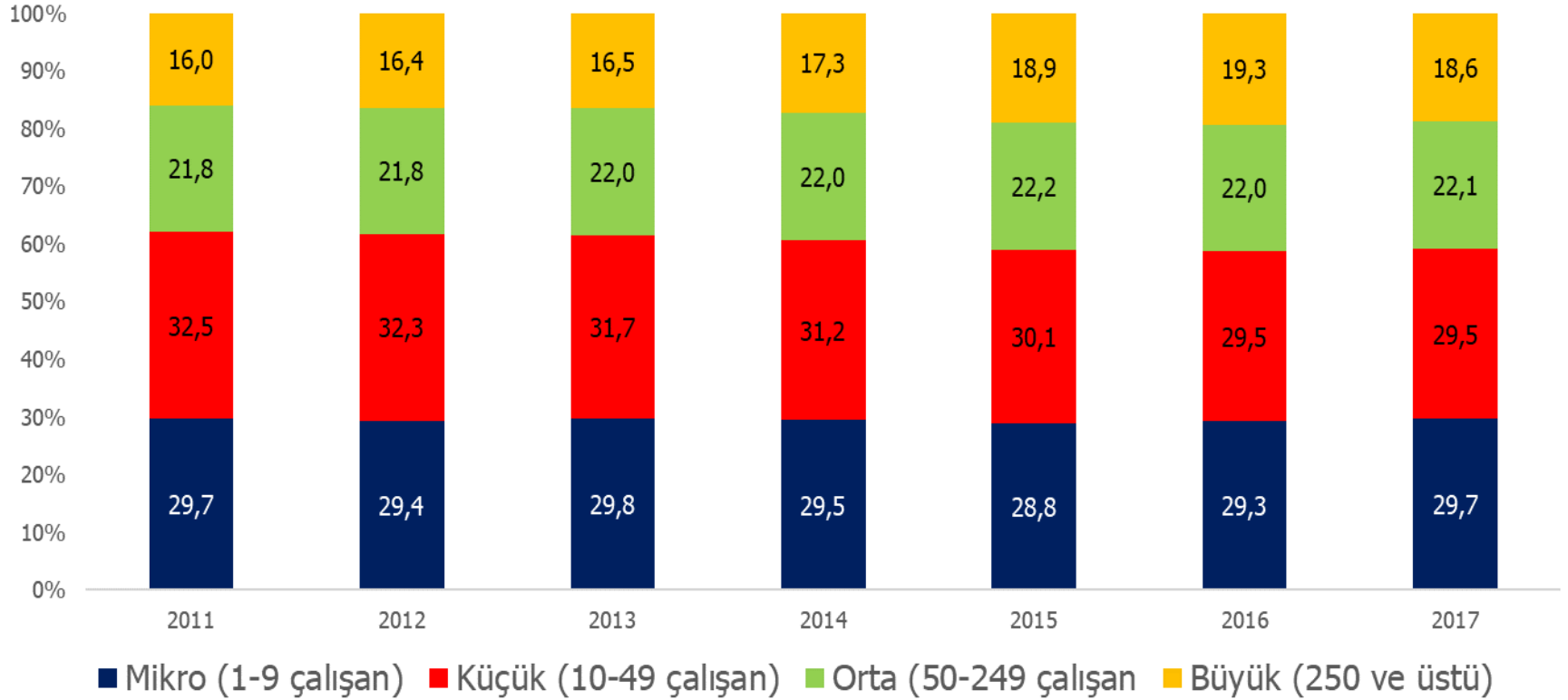
TÜRKİYE'DEKİ ŞİRKETLERİN BÜYÜK ÇOĞUNLUĞUNU MİKRO ÖLÇEKLİ ŞİRKETLER OLUŞTURUYOR

Türkiye'de şirket sayısının şirket büyüklüklerine göre dağılımı, 2011-2017

İSTİHDAM EDİLENLERİN YARISINDAN FAZLASI MİKRO VE KÜÇÜK ÖLÇEKLİ ŞİRKETLERDE ÇALIŞIYOR

- Türkiye’de istihdamda olanların şirket büyüklüklerine göre dağılımı, 2011-2017

TÜRKİYE'DE İŞGÜCÜNE KATILIM OECD VE EU-28 ORTALAMASININ ALTINDA

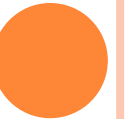
Yıllar	Türkiye	AB-28	OECD
2000	49,9	57,7	61,7
2001	49,8	57,6	61,6
2002	49,6	56,6	60,1
2003	48,3	56,7	60,0
2004	46,3	56,9	60,0
2005	44,9	57,2	60,2
2006	44,5	57,5	60,4
2007	44,3	57,6	60,4
2008	44,9	57,9	60,6
2009	45,7	57,8	60,4
2010	46,5	57,8	60,2
2011	47,4	57,8	60,1
2012	47,6	58,0	60,1
2013	48,3	58,0	60,1
2014	50,5	58,1	60,0
2015	51,3	58,0	60,0
2016	52,0	58,2	60,2
2017	53,1	58,4	60,3

Kaynak: TÜİK, OECD TEPAV
Hesaplamaları

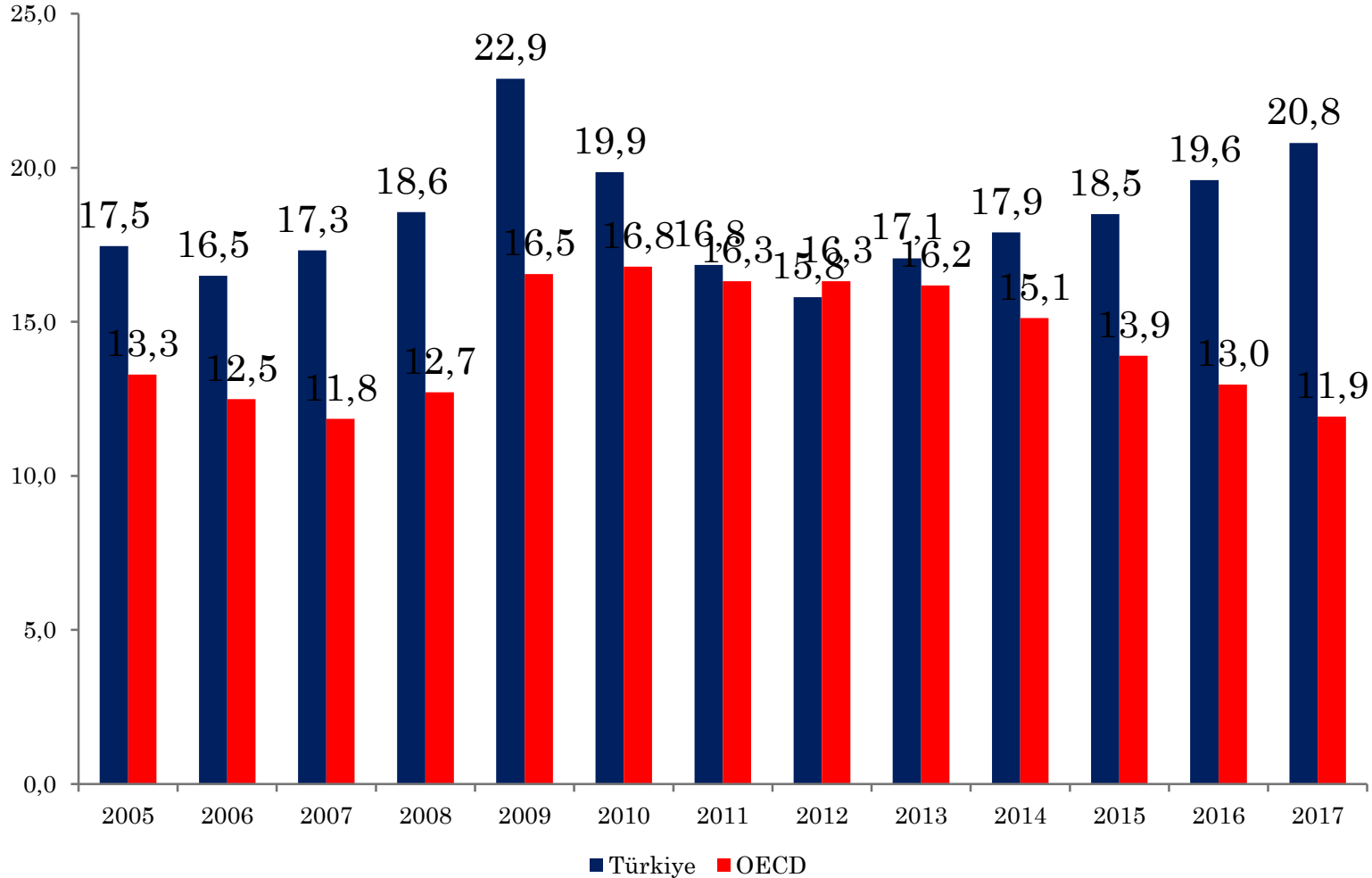

TÜRKİYE'DE İŞGÜCÜNE KATILIM ORANI ARTIYOR AMA İŞSİZLİK ORANI DA ARTIYOR

	İşgücüne Katılım Oranı			İşsizlik Oranı		
	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam
2011	71.7	28.8	47.4	9.2	11.3	9.1
2012	71.0	29.5	47.6	8.5	10.8	8.4
2013	71.5	30.8	48.3	8.7	11.9	9.0
2014	71.3	30.3	50.5	9.0	11.9	9.9
2015	71.6	31.5	51.3	9.2	12.6	10.3
2016	72.0	32.5	52	9.6	13.7	10.9
2017	72.5	33.6	52.8	9.4	14.1	10.9

OECD ÜLKELERİ İLE KIYASLANDIĞINDA TÜRKİYE'DE GENÇ İŞSİZLİĞİ DAHA YÜKSEK

Mersin'deki Durum İşgücü Piyasası

MERSİN TÜRKİYE'NİN 10. BÜYÜK EKONOMİSİ VE PAYI %2

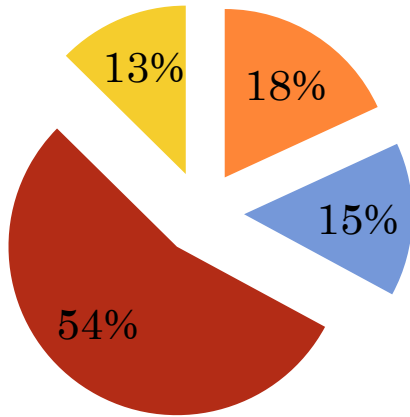
	GSYH, milyar TL	İlin toplam GSYH'daki payı
İstanbul	970188957	31%
Ankara	280580928	9%
İzmir	191467959	6%
Bursa	127583972	4%
Kocaeli	120073662	4%
Antalya	90123458	3%
Konya	66122142	2%
Adana	62341484	2%
Gaziantep	55583482	2%
Mersin	55569151	2%

Kaynak: TÜİK

MERSİN EKONOMİSİNİN %50'DEN FAZLASINI HİZMETLER SEKTÖRÜ OLUŞTURUYOR

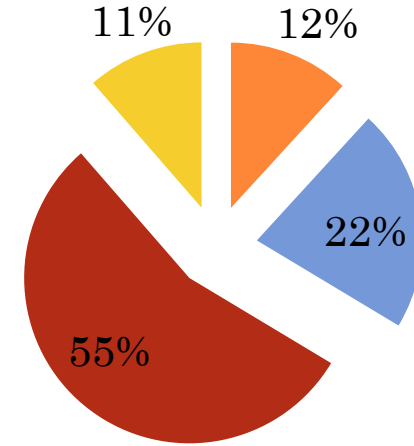
2004

- Tarım
- Sanayi
- Hizmetler
- Vergi-Sübvansiyon

2017

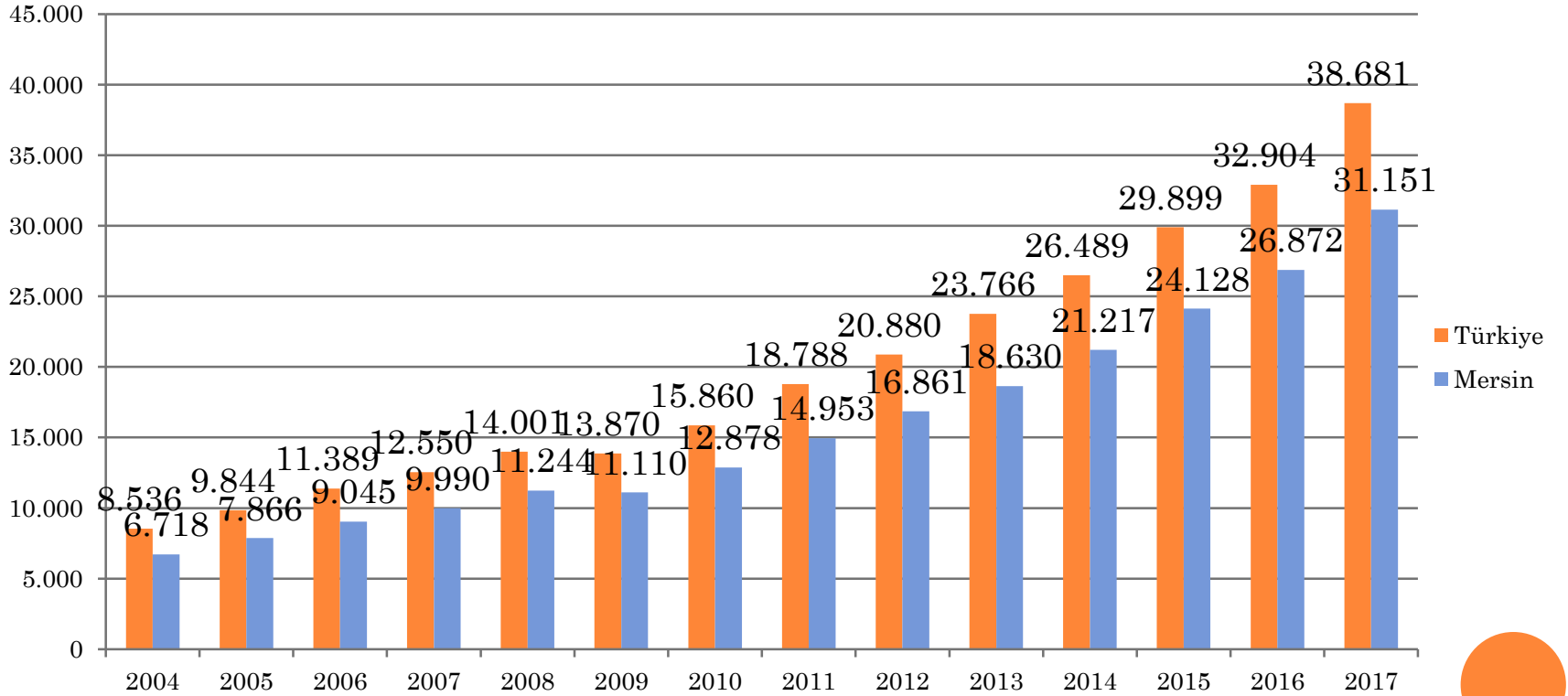
- Tarım
- Sanayi
- Hizmetler
- Vergi-Sübvansiyon

MERSİN'DE KİŞİ BAŞINA DÜŞEN GELİR TÜRKİYE ORTALAMASININ ALTINDA

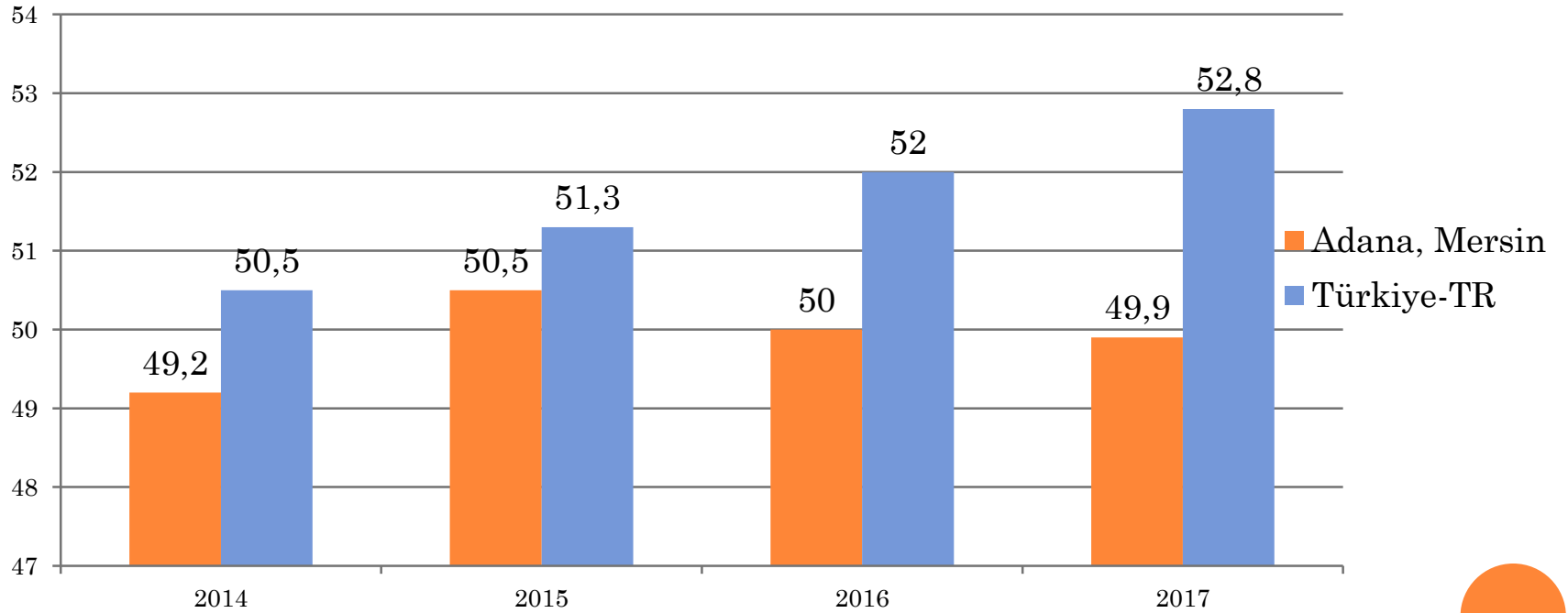
Kişi Başına Düşen Gelir Mersin Türkiye 2004-2017 TL Cinsinden

Kaynak: TÜİK

MERSİN'İN İÇİNDE OLDUĞU ÇUKUROVA BÖLGESİNDE İŞGÜCÜNE KATILIM ORANI TÜRKİYE ORTALAMASININ ALTINDA

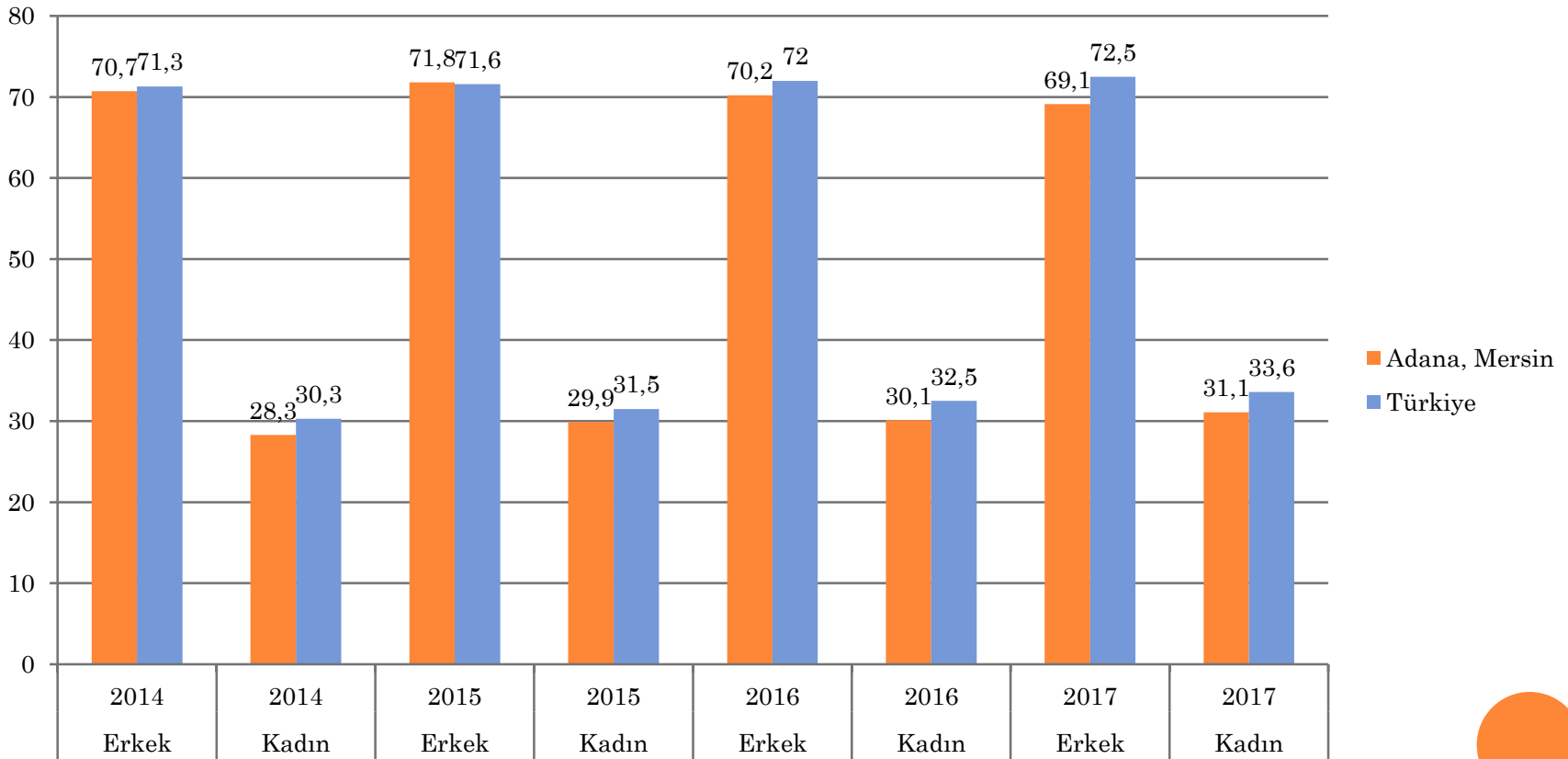
İşgücüne Katılım Oranı (%), 2014-2017

Kaynak: TÜİK

MERSİN'DE İŞGÜCÜNE KATILIM ORANI, HEM ERKEKLER HEM DE KADINLAR İÇİN TÜRKİYE ORTALAMASINDAN DAHA DÜŞÜK

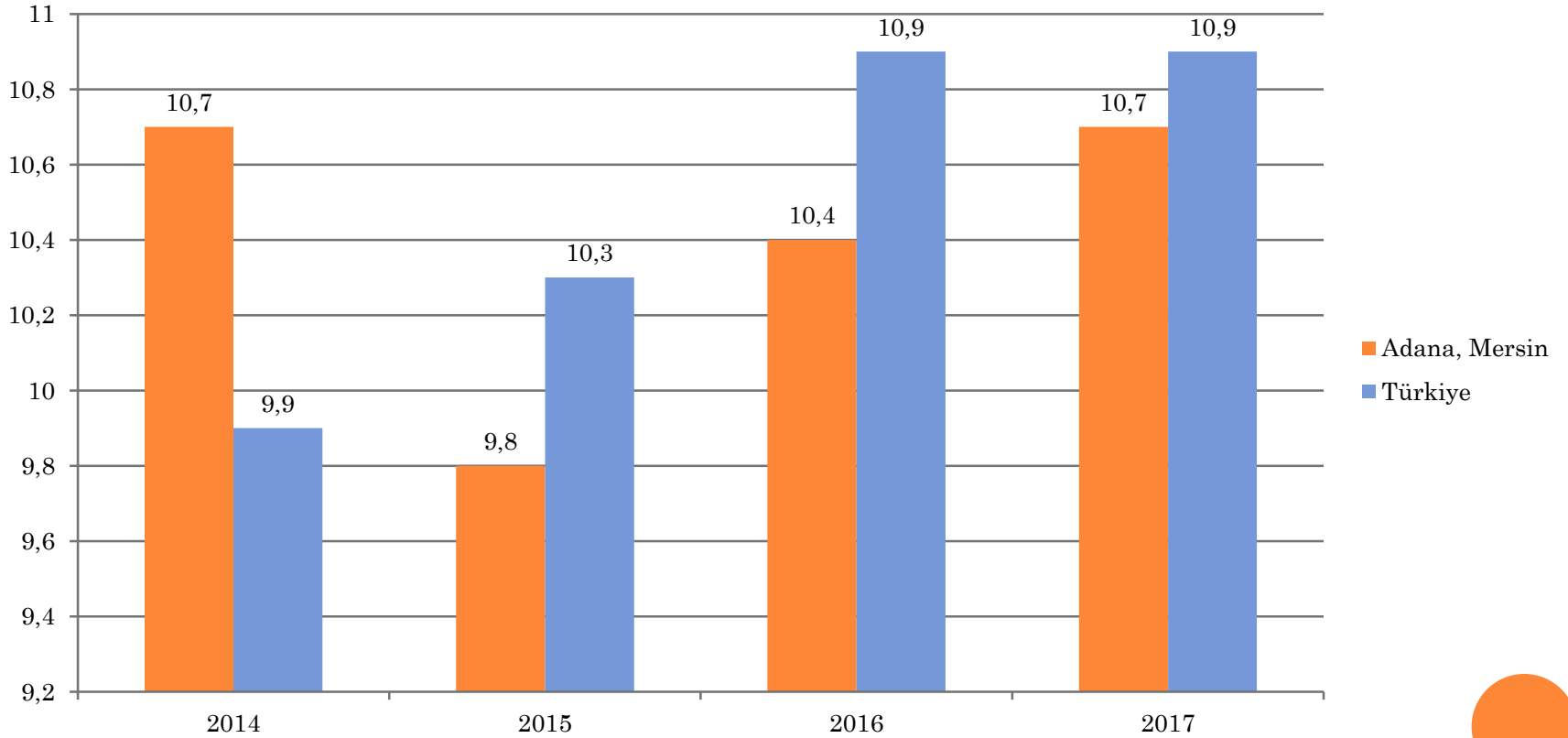
Kadın – Erkek İşgücüne Katılım Oranı (%), 2014 ve 2017

Kaynak: TÜİK

ÇUKUROVA BÖLGESİNDE İŞSİZLİK ORANI SON 3 YILDA TÜRKİYE ORTALAMASININ ALTINDA AMA...

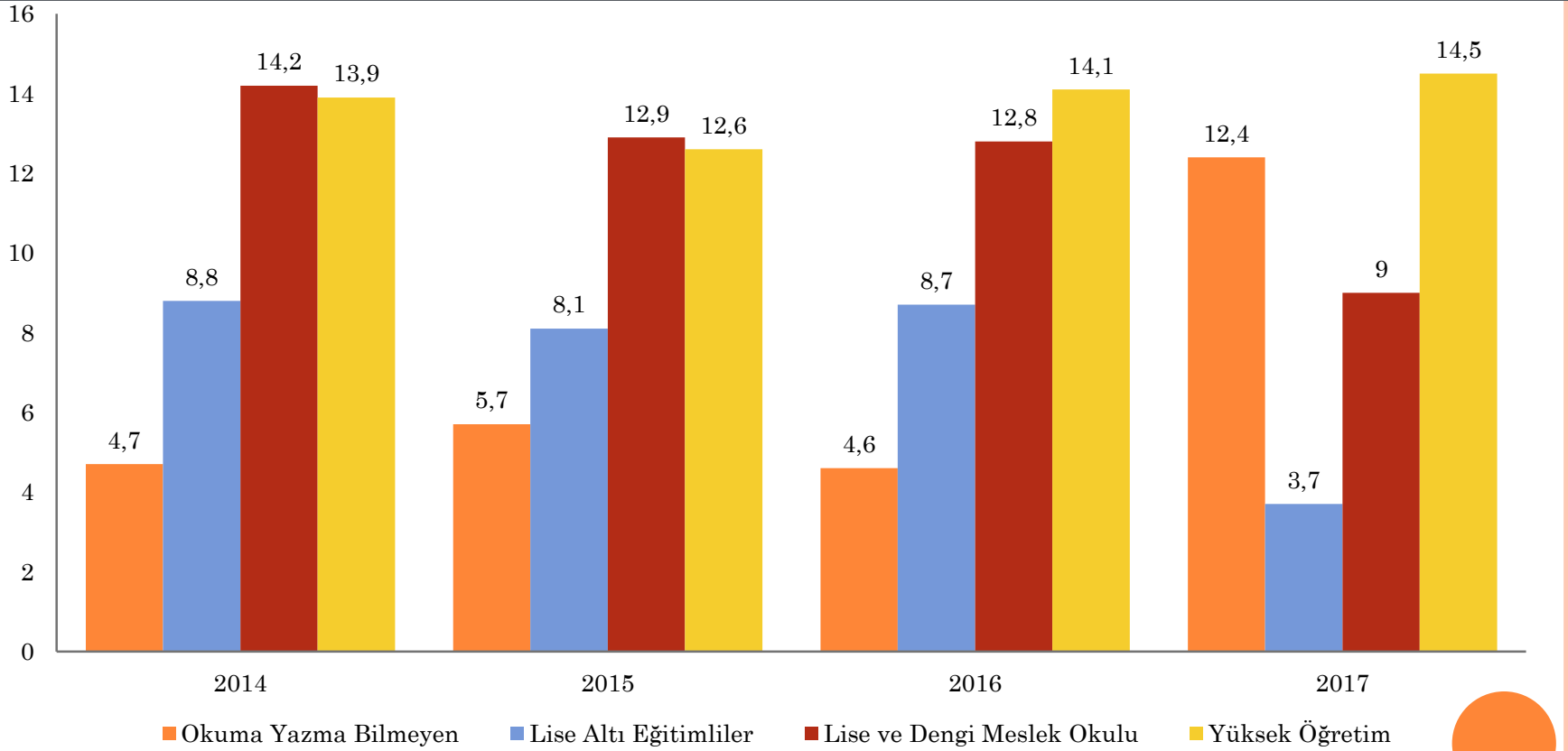
İşsizlik Oranı (%), 2014-2017

Kaynak: TÜİK

MERSİN LİSE-MESLEK OKULU VE YÜKSEK ÖĞRETİM MEZUNLARINA İŞ YARATMADA GERİ KALİYOR

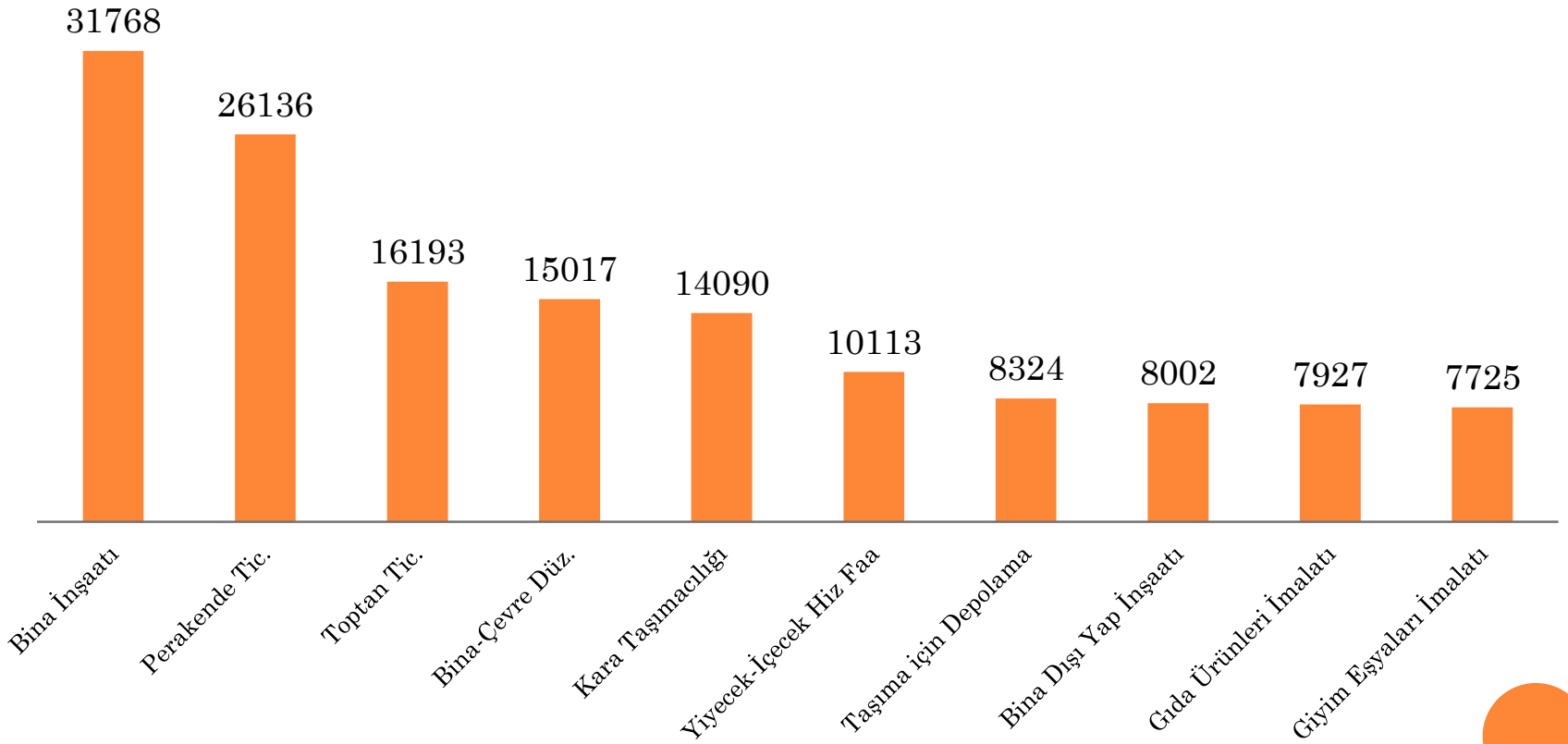
Mersin'de İşsizlik Oranı (%), 2014-2017

Kaynak: TÜİK

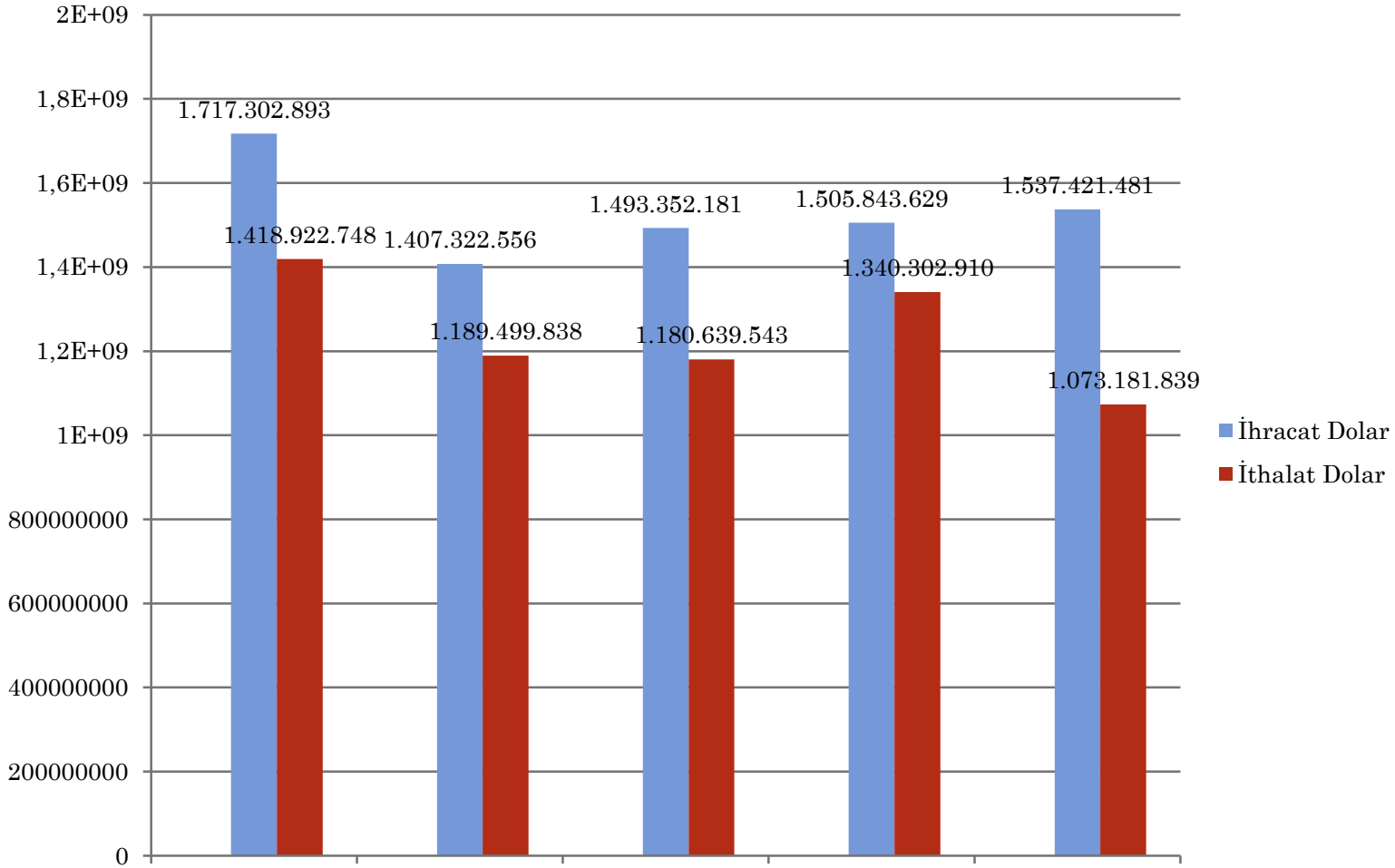
MERSİN'DE EN FAZLA İSTİHDAMI İNŞAAT SEKTÖRÜ SAĞLIYOR

Mersin'de En Fazla İstihdam Sağlayan İlk 10 Sektör

Kaynak: SGK İstatistik Yıllıkları, 2017

MERSİN İHRACATI İTHALATINDAN FAZLA OLAN ENDER İLLERDEN BİRİSİ

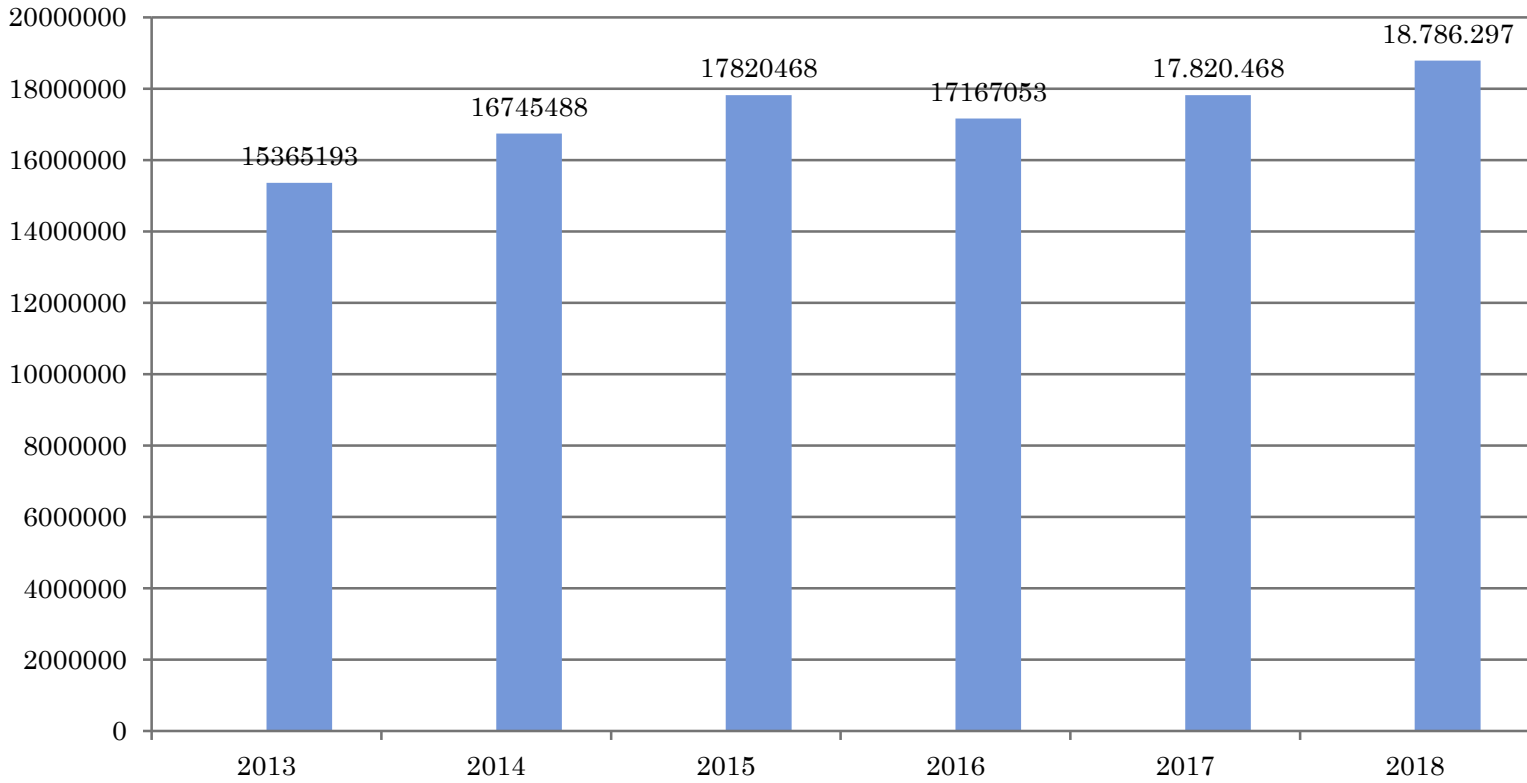

Kaynak: TÜİK, Dış Ticaret İstatistikleri, 2018

ELLEÇLENEN YÜK MİKTARI İTİBARI İLE TÜRKİYE'NİN 2. BÜYÜK LİMANINA SAHİP OLAN MERSİN, AKDENİZ VE İÇ VE DOĞU ANADOLU'NUN İHRACAT VE İTHALAT KAPISIDIR

Uluslararası Mersin Limanında elleçlenen mal miktarı 2013-2017

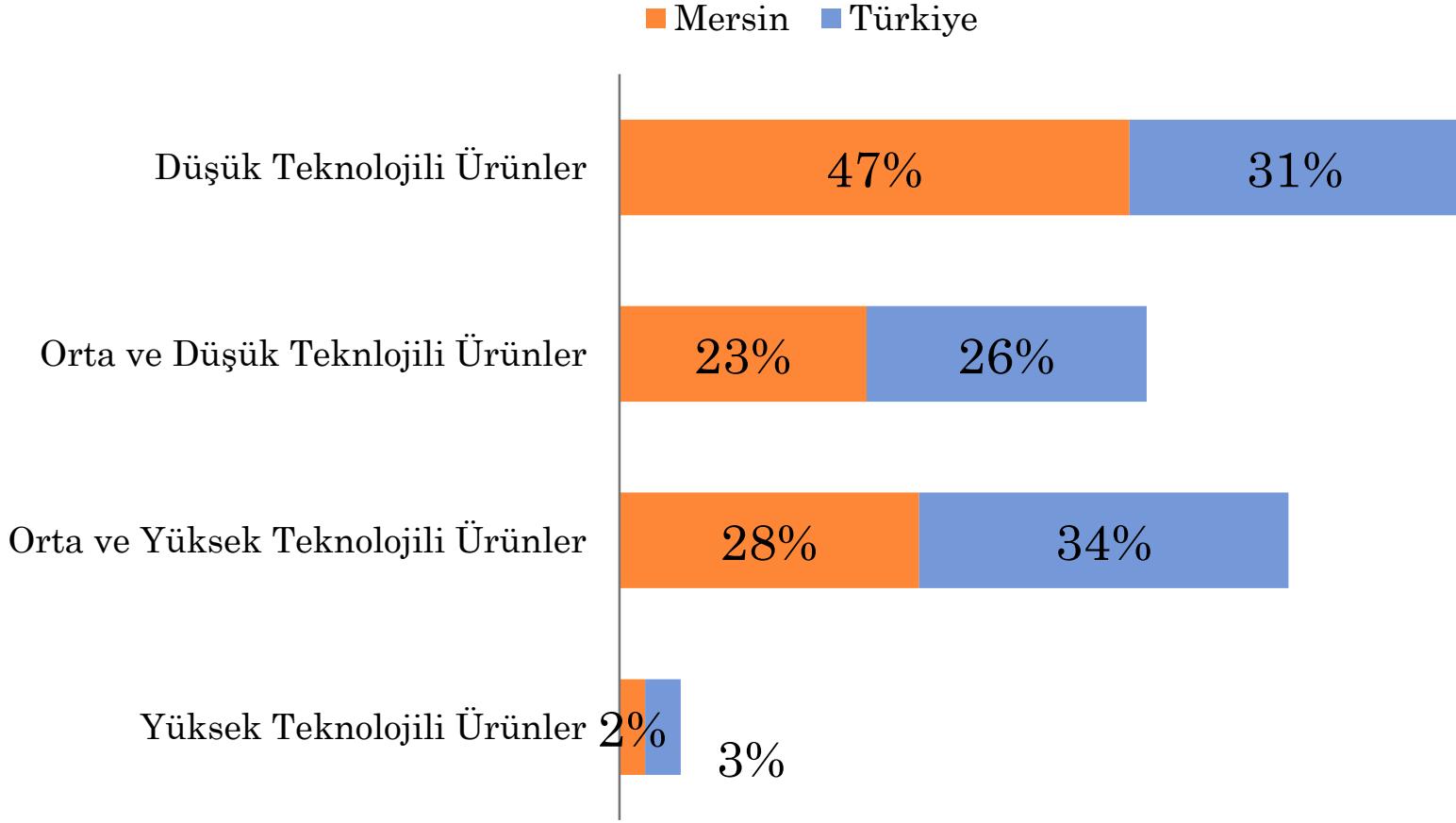

Kaynak: Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı
Denizcilik İstatistikleri

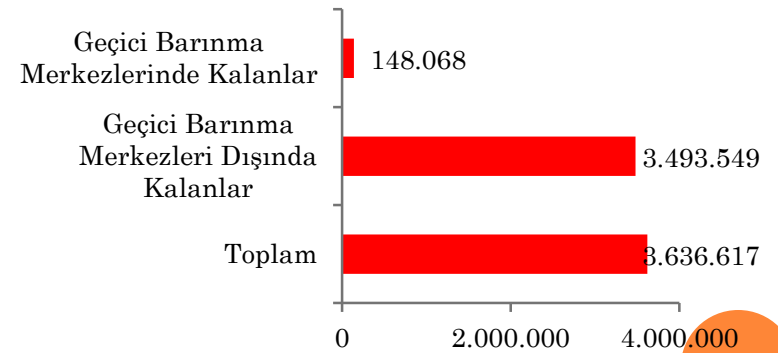
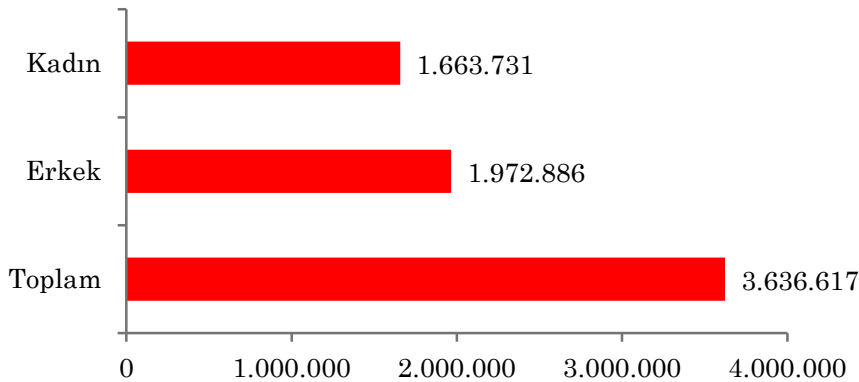
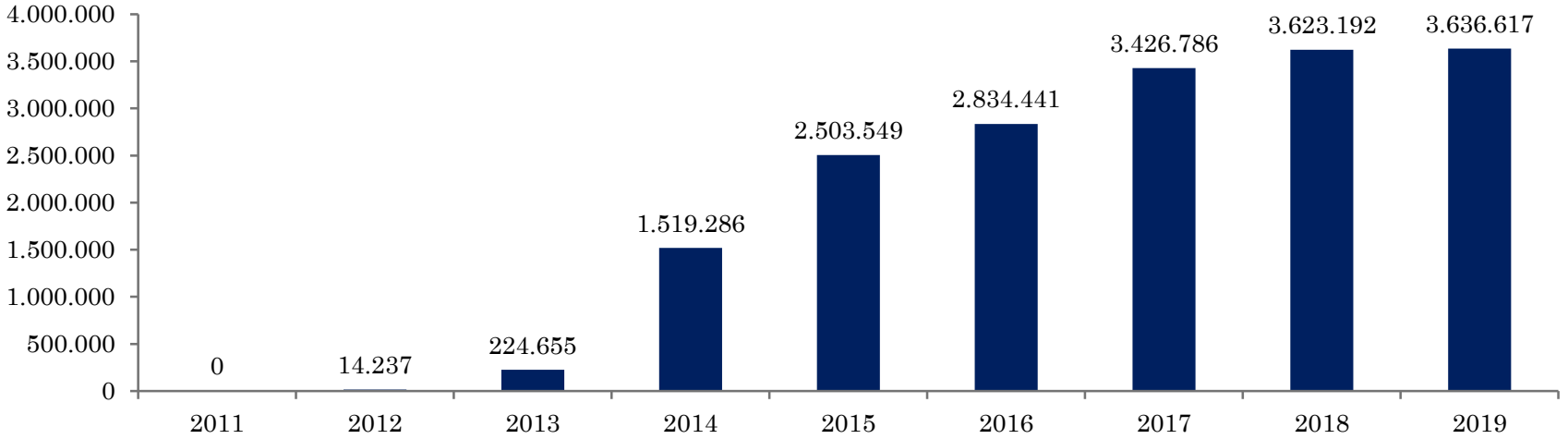
TÜRKİYE'NİN İHRACATINDA İMALAT SANAYİNİN PAYI %94 İKEN, MERSİN'İN İHRACATINDA İMALAT SANAYİNİN PAYI %49

**Türkiye ve Mersin'de Suriyeliler:
İşgücü Piyasası**

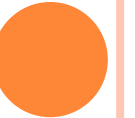

KORUMA ALTINDAKİ SURİYELİ SAYISI

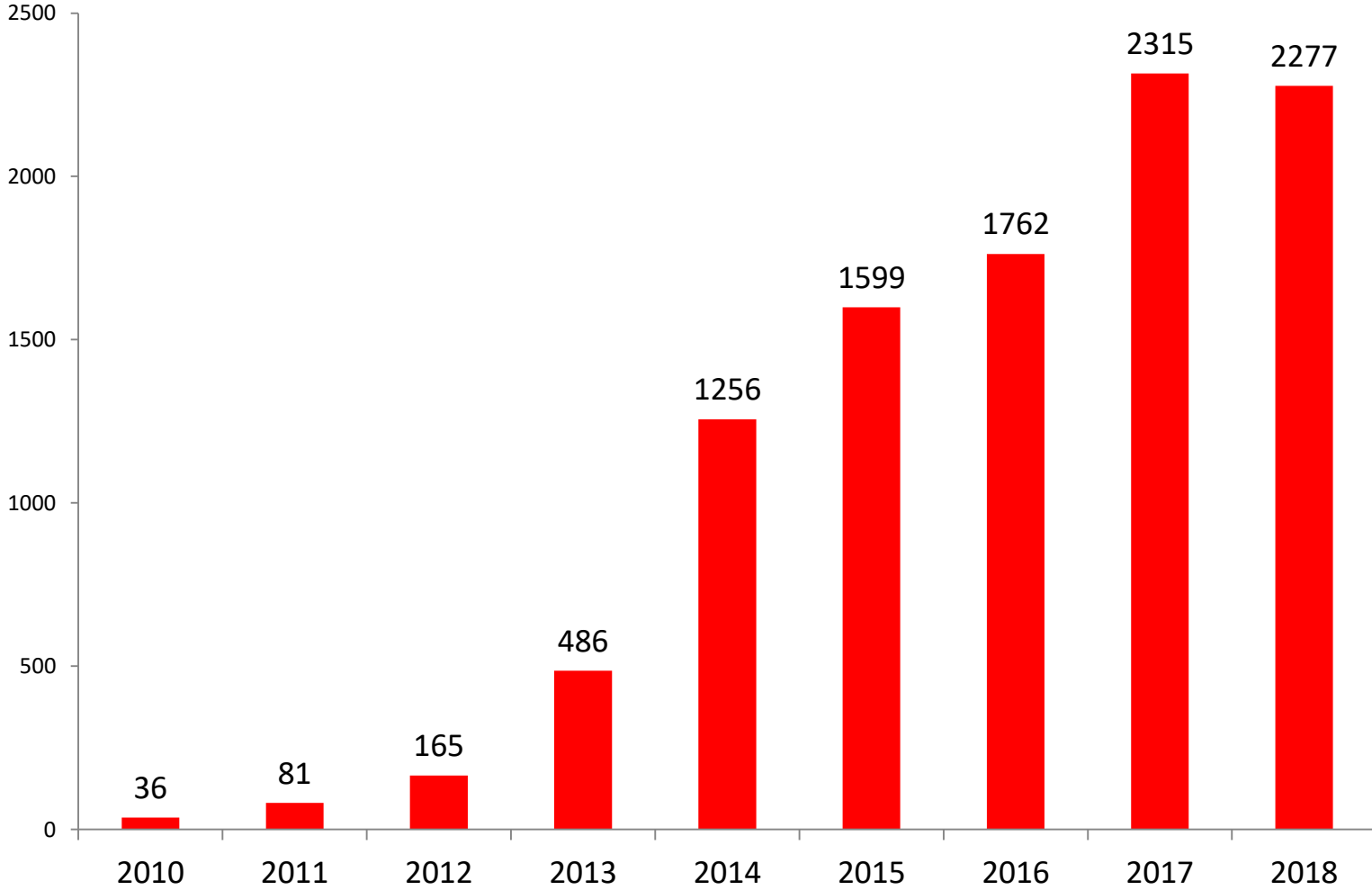

TÜRKİYE VE MERSİN'DEKİ GEÇİCİ KORUMA ALTINDAKİ SURİYELİ SAYISI

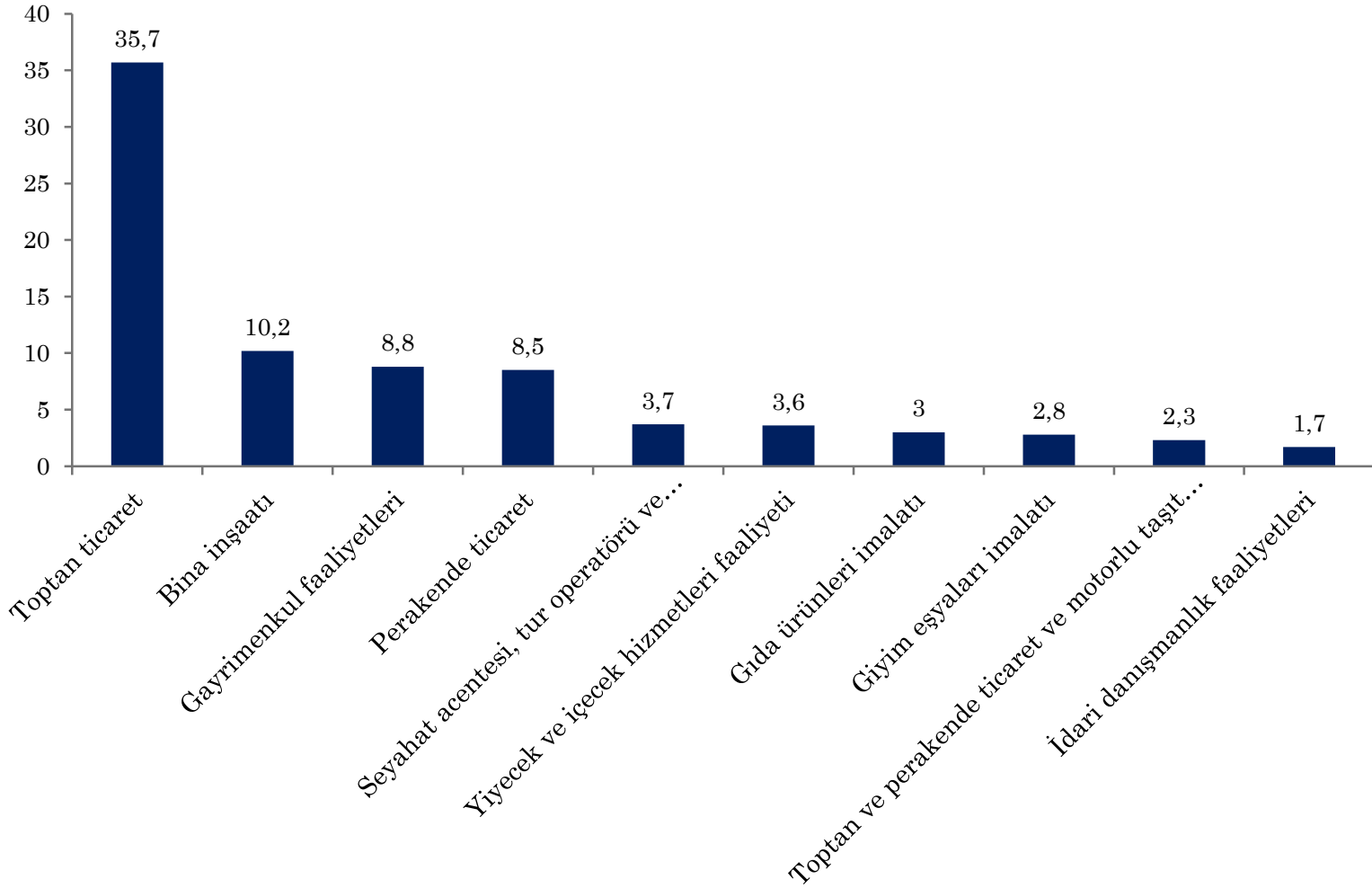
	Geçici Koruma altındaki Suriyeli Sayısı	Nüfus	Geçici Koruma Altındaki Suriyelilerin Nüfus İçindeki Payı(%)
Mersin	206,277 (%4.5)	1,793,931	11.50
Türkiye	3,636,617	80,180,525	4.50

TOPLAM KURULAN SURIYELİ ORTAKLI ŞİRKET SAYISI: 9977

TÜRKİYE'DE KURULAN SURIYELİ ŞİRKETLERİN %35,7'Sİ TOPTAN TİCARET SEKTÖRÜNDE

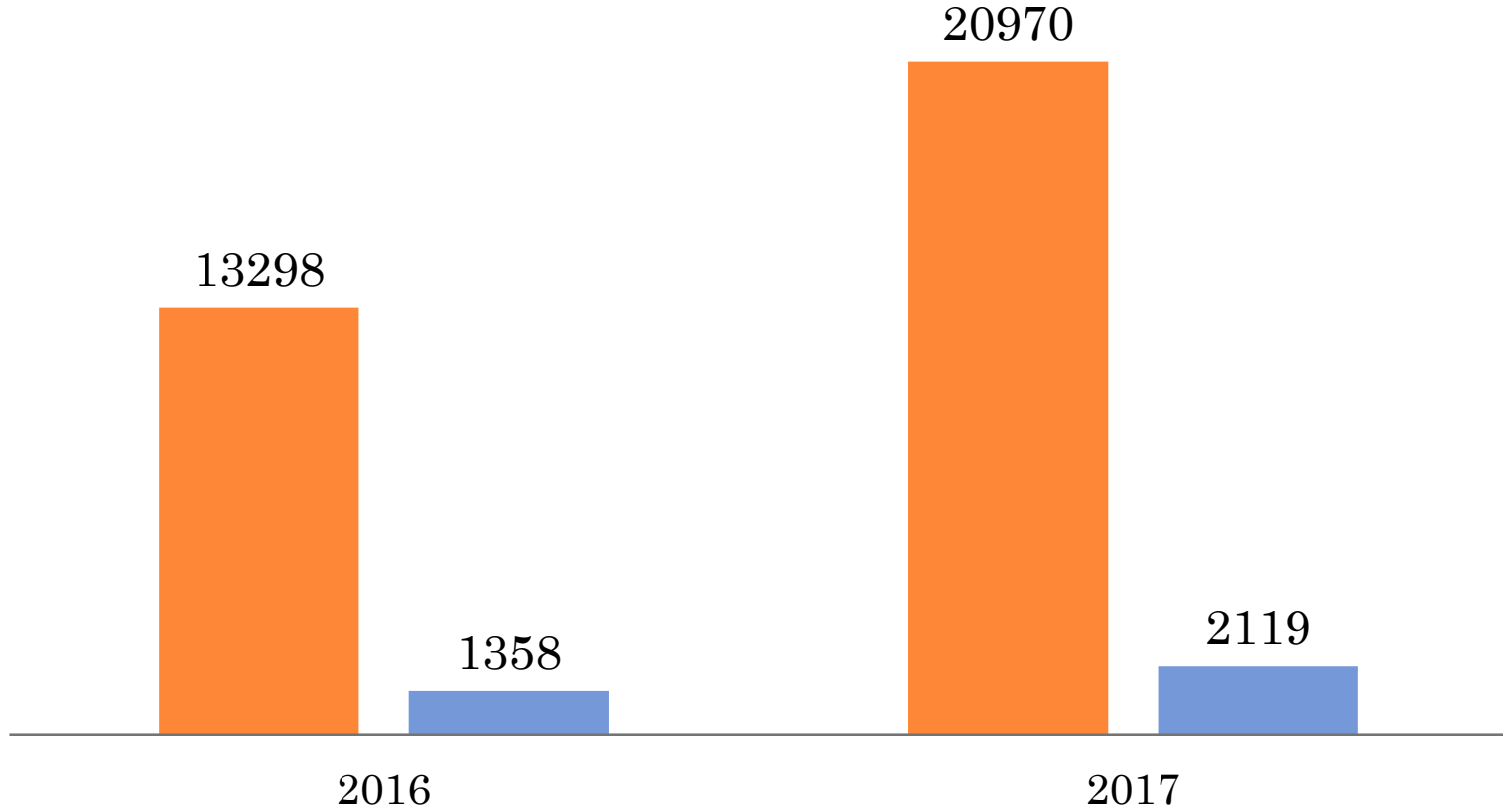
İLLERE GÖRE SURIYELİ ORTAK SERMAYELİ KURULAN ŞİRKET SERMAYESİ KASIM 2018

	Şirket Sayısı	Toplam Sermaye (Milyon TL)	Suriye Ortak Sermayesi (Milyon TL)
İstanbul	80	18,8	11,4
Mersin	23	6,6	4,2
Hatay	9	6,4	3,9
Bursa	4	2,2	1,1
Kilis	2	0,3	0,1

ÇALIŞMA İZİNİ SAYILARI NÜFUSA GÖRE OLDUKÇA DÜŞÜK VE GÜNCELLENMİYOR

■ Türkiye ■ Mersin

- İçişleri Bakanlığı tarafından yapılan açıklamada **25 Ocak 2019 tarihi itibarıyla Türk vatandaşlığı verilen Suriyeli sayısı 79 bin 820 kişi olarak açıklandı.**
- İçişleri Bakanlığı tarafından yapılan açıklama göre 31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla ülkesine dönen Suriyeli sayısının **294 bin 480 kişi olduğu belirtildi.**
- Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı tarafından 15 Kasım 2018 tarihinde yapılan açıklamaya göre Türkiye'de çalışma izni verilen Suriyeli sayısının **32 bin 199 kişi olduğunu açıkladı.**

SONUÇ

- Türkiye'nin orta gelir tuzağından çıkabilmesi ve Mersin'in de kişi başına düşen gelirini arttırabilmesi için yeni stratejilere ihtiyacı var
- - Daha fazla üretim ve ihracat
  - Özellikle yüksek teknolojili ihracat
  - Kayıt dışılık ile mücadele ve kadınların işgücüne katılımının artırılması
  - İşgücünün, inovasyon ile gelişen teknolojinin gerektirdiği becerileri edinmesi
- 'Mahir Eller' gibi işgücü piyasasında ihtiyaç duyulan vizyonu sunan araştırma ve veriye dayalı daha fazla Proje hayata geçirmemiz gerekiyor. Amaç
  - İşgücünün becerilerinin tanımlanması
  - Talep edilen becerilerin tanımlanması
- Mersin,
  - ihracatını nasıl arttırabilir
  - İhracatta yüksek teknolojili ürünlerin payı artması için,
- Türkiye'deki Suriyeliler
  - Suriyeliler, Türkiye'nin halihazırdaki problemlerinin görünürlüğünü artırdı

TEŞEKKÜRLER

